

שיפור מערך ההגנה על הצרכן על ידי פירוק המועצה הישראלית לצרכנות (חל"צ) והוספת סמכויות לרשות להגנת הצרכן ולסחר הוגן

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ס, בשל הצורך לחזק את מערך ההגנה על ציבור הצרכנים במדינת ישראל ובכלל זה באמצעות תיקון כשלים במצב הקיים, ומתוך כוונה לייעל את ההגנה הצרכנית באמצעות ריכוז הפעילות בתחום הגנת הצרכן תחת קורת גג אחת, ברשות להגנת הצרכן ולסחר הוגן ("הרשות") שהינה הרגולטור האמון על אסדרה ואכיפת החקיקה הצרכנית, וזאת באמצעות הוספת סמכויות לרשות שיאפשרו מתן סיוע משפטי, ייזום הליכים משפטיים ומתן פיצויי לצרכנים שנפגעו:

1. לפעול להפסקת פעילותה של החברה הממשלתית המועצה הישראלית לצרכנות (חל"צ) (להלן "המועצה"), לפירוקה מרצון ולמתן סמכויות ותפקידים לרשות להגנת הצרכן לצורך סיוע משפטי לצרכנים, בהתאם להוראות החלטה זו.

תיקוני חקיקה נדרשים לצורך שיפור וחיזוק מערך ההגנה על הצרכן

2. להטיל על שר הכלכלה והתעשייה לערוך את תיקוני החקיקה הנדרשים לשם יישום החלטה זו וביניהם לבטל את חוק המועצה הישראלית לצרכנות, ובמסגרת זו לקבוע כי על פירוק המועצה יחולו הוראות לפי סעיף 345 לחוק החברות והתקנות שהותקנו מכוחו. כמו כן, בתוך 45 ימים השר יבחן, בשיתוף כלל הגורמים הנוגעים לעניין, לתקן את חוק הגנת הצרכן באופן שיעניק לרשות להגנת הצרכן והסחר ההוגן סמכויות וכלים לקידום ההגנה על הצרכנים, שיאפשרו לה מתן סיוע משפטי לצרכנים, לרבות ייזום הליכים בערכאות משפטיות, כנגד עוסקים שהרשות מפקחת עליהם.

3. בתיקון החקיקה שיקודם לפי סעיף 2 לחוק יקודמו גם תיקוני חקיקה אלה:

א. יתוקן הרכב הוועדה המייעצת לממונה על הגנת הצרכן והסחר ההוגן יגדל לשבעה נציגים, כמפורט להלן:

1. עובד משרד הכלכלה והתעשייה שיקבע שר הכלכלה והתעשייה;
  2. עובד משרד האוצר שיקבע על ידי שר האוצר;
  3. נציג ארגון צרכנים, שיקבע שר הכלכלה והתעשייה;
  4. נציג עוסקים, שייקבע שר הכלכלה והתעשייה;
  5. שלושה נציגי ציבור, שיש להם ידע וניסיון רלוונטיים או השכלה אקדמית רלוונטית לתחומי האחריות של הרשות, שימונו על ידי שר הכלכלה והתעשייה.
- ב. לקבוע כי שר הכלכלה והתעשייה ימנה את אחד מחברי הוועדה המייעצת מבין נציגי הציבור להיות יושב ראש הוועדה; יו"ר הוועדה יהיה זכאי לגמול בהתאם לקבוע בהוראות תכ"ם ובכפוף לכל דין.
- ג. בנוסף ייערכו תיקונים עקיפים לחוקים בהם מוזכרת המועצה או שמוטלים בהם עליה תפקידים או סמכויות;
- ד. התיקון יקבע הוראות מעבר להבטחת אופן הטיפול בתובענות ייצוגיות תלויות ועומדות שהוגשו על ידי המועצה, בהתחשב בהסדר שיגובש בתיקון החקיקה לענין זה.

4. להטיל על השרים הבאים לבצע את התיקונים המפורטים מטה בפרק זמן שלא יעלה על 6 חודשים מיום פרסום החוק כאמור בסעיף 2 ובהתחשב בנוסח התיקון לחוק כפי שיחוקק:

- א. על שר הכלכלה והתעשייה לתקן את חקיקת המשנה שלפי חוק התקנים, תשי"ג-1953 שיתוקן בתיקון עקיף לפי סעיף 3 ובהתאמה לביטול חוק המועצה ותפקידי הרשות לאחר השלמת החקיקה.
- ב. על כל שר אחר שבתחום אחריותו מצויה חקיקת משנה שבה יש התייחסות למועצה, לתקן את החקיקה שבתחום אחריותו באופן שלא תופיע התייחסות למועצה ותיבחן קביעת חלופה המתאימה לה לשם הגשמת התכלית שבגינה הוזכרה המועצה מלכתחילה, לרבות בחינת אפשרות קביעת הרשות כחלופה לאזכור המועצה והתאמתה להקשר הנדון.

פיתוח עצמאותה וחוסנה של הרשות והוראות מעבר משלימות

5. להקים צוות בראשות הממונה על הרשות להגנת הצרכן והסחר ההוגן, או מי מבין עובדי הרשות שימונה על ידו, שיבחן את הדרכים האפשריות לעידוד הקמה ופעילות ארגוני צרכנים בלתי תלויים חדשים וקיימים. הצוות יכלול נציגים מהרשות, ממשד המשפטים, ממשד האוצר וממשרדים רלוונטיים נוספים במידת הצורך. יעשה מאמץ להשלים את עבודת הצוות בטרם הפירוק, אולם לא יהיה באי השלמת עבודת הצוות כדי לעכב את הפירוק או את תיקוני החקיקה הנדרשים לאור הפירוק. הצוות יגיש את מסקנותיו לממונה בתוך 3 חודשים מיום פרסום החוק לפי סעיפים 2 ו-3 לעיל, וישקול בין היתר את האפשרות והצורך, בגיבוש מבחני תמיכה לעידוד פעילותם של ארגוני צרכנים והכל בכפוף לדין. יובהר כי ככל שלהמלצות הצוות תהיה עלות תקציבית יישום ההמלצות כפוף לאישור ההמלצות, עלותן ומקור תקציבי למימון על ידי הממשלה.
6. לאור הצורך לחזק את אפקטיביות פעולת הרשות להגנת הצרכן, וכן לאור השינויים הנובעים מההחלטה, ובכלל זה מתן סמכויות חדשות לרשות להגנת הצרכן והמשאבים שיאפשרו עמידה בהן, לקבוע כי הממונה על הגנת הצרכן והסחר ההוגן יציג תוך שישים ימים מיום קבלת ההחלטה תוכנית להצעה למבנה ארגוני חדש, שיגובש בתיאום עם נציבות שירות המדינה, ושיתמוך בחיזוק תפקודה של הרשות בכלל ותפקידיה, לרבות סמכויותיה החדשות.
7. לצורך ליווי וקידום התהליכים הנדרשים להטמעת הפעילות שבוצעה על ידי המועצה לצרכנות לפי חוק, ברשות להגנת הצרכן, להקים בתוך 30 ימים מיום קבלת ההחלטה צוות איחוד שבראשו יעמוד הממונה על הגנת הצרכן והסחר ההוגן, והחברים בו יהיו נציג הממונה על השכר והסכמי עבודה ונציג הממונה על התקציבים במשרד האוצר, ונציג נציבות שירות המדינה ("צוות האיחוד"). יובהר כי ככל שלהמלצות הצוות תהיה עלות תקציבית יישום המלצות הצוות כפוף לאישור ההמלצות, עלותן ומקור תקציבי למימון על ידי הממשלה.
8. תפקידי צוות האיחוד יהיו :
1. לסייע לממונה על הרשות להגנת הצרכן ולסחר ההוגן לפעול להטמיע את המבנה הארגוני שאושר על ידי נציבות שירות המדינה ;
  2. לפעול מול רשות החברות הממשלתיות ומול המפרק בתהליך פירוק המועצה.
  9. נציבות שירות המדינה תבחן את האפשרות למינוי העובדים המועסקים במועצה לרשות להגנת הצרכן, זאת בהתאם לצרכיה של המדינה ולחוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט – 1959.

10. יובהר כי החלטות ואישורים שהחלטה זו מעניקה לצוות האיחוד והסמכות לקבלן, כפופות לאישור בעלי הסמכות הרלוונטיים במדינה ואין בהחלטה זו להחליף כל אישור הנדרש על פי דין, גם אם האישור האמור ניתן על ידי גורם שלו נציג בצוות

פירוק המועצה הישראלית לצרכנות

11. לאחר השלמת החקיקה בהתאם לסעיפים 2 ו-3 ובהתאם להוראות סעיפים 14(א)(1) ו-14(א)(2) לחוק החברות הממשלתיות, התשלי"ה-1975, ונוכח ביטול חוק המועצה הישראלית לצרכנות, להביא לפירוק של המועצה הישראלית לצרכנות (חל"צ) בדרך של פירוק מרצון על פי הוראות חוק החברות, התשנ"ט-1999, ובכפוף לכל דין.

12. להסמיק את רשות החברות הממשלתיות לבצע, בכפוף לכל דין, את כל הפעולות הדרושות לדעתה ליישום החלטה זו, לרבות לפעול לכינוס האסיפה הכללית של החברה לשם קבלת החלטה בדבר פירוק מרצון של החברה, ופעולות נוספות ככל שיידרש לצורך פירוקה בהתאם להוראות הדין.

13. להקים צוות היגוי בין-משרדי בראשות מנהל רשות החברות הממשלתיות או מי מטעמו, נציג משרד הכלכלה והתעשייה, נציג החשב הכללי, נציג הממונה על התקציבים ונציג הממונה על השכר והסכמי עבודה במשרד האוצר, אשר ילווה את הליך הפירוק ויסדיר את הנושאים שדרושים להשלמת פירוק החברה מצד המדינה ככל שישנם ("צוות הפירוק"). צוות הפירוק ילווה את עבודת הנאמן לפירוק חברה לכשימונה. צוות הפירוק יפעל, בכפוף לכל דין, לכך שהמועצה תמשיך ותמלא את מטרותיה וסמכויותיה לפי חוק ואת התחייבויותיה, עד לסיום הליכי החקיקה כאמור בסעיפים 2 ו-3. הצוות והנאמן יפעלו ככל הנדרש מול מכון התקנים הישראלי, הרשות להגנת הצרכן, רשם ההקדשות, רשם החברות, וצוות האיחוד שמונה לפי סעיף 8, לשם השלמת הליך הפירוק.

14. רשות החברות הממשלתיות תפעל להשלמת וסיום הליכי הפירוק בתוך 6 חודשים מסיום הליכי החקיקה כאמור ותפעיל את סמכויותיה על פי הדין.

15. יובהר כי החלטות ואישורים שהחלטה זו מעניקה לצוות האיחוד ולצוות הפירוק, והסמכות לקבלן, כפופות לאישור בעלי הסמכות הרלוונטיים במדינה ואין בהחלטה זו להחליף כל אישור הנדרש על פי דין, גם אם האישור האמור ניתן על ידי גורם לו נציג בצוות.

תקציב

16. בהתאם לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985, לצורך יישום החלטה זו ולצורך ביצועה של פעולה מאזנת כהגדרתה בסעיף 40 לחוק האמור בשנים 2027 ואילך, יוקצו לרשות להגנת הצרכן ולסחר הוגן סך של 7.2 מיליון ₪ שיועד לתקצוב המועצה הישראלית לצרכנות בכל אחת משנות התכנית התלת שנתית לשנים 2027-2029, זאת בהתאם לקצב העברת הסמכויות בין המועצה הישראלית לצרכנות לרשות להגנת הצרכן ולסחר הוגן ולאורך הליך פירוק המועצה.

דברי הסבר

רקע כללי

1. המועצה הישראלית לצרכנות (חל"צ) הוקמה בשנת 1970 על פי החלטת ממשלה 206 מיום 7.12.1969, אשר מטרתה לפעול להגנת הצרכנים. החברה פועלת מאז כארגון צרכנים עצמאי הפועל לטובת הצרכנים. השר האחראי על החברה הוא שר הכלכלה והתעשייה.
2. המועצה היא חברה מוגבלת בערבות ללא הון מניות, שבעליה הם מדינת ישראל ומכון התקנים הישראלי. זכות ההצבעה באסיפה הכללית היא 75% למדינת ישראל ו-25% למכון התקנים הישראלי. הזכות למנות דירקטורים היא של מדינת ישראל בלבד. דירקטוריון החברה כולל 11 חברים הממונים על ידי השרים האחראים; חמישה מהם נבחרים מתוך רשימה של עשרה מועמדים שמגבשת ועדה הממונה על פי חוק המועצה הישראלית לצרכנות ("ועדת האיתור"). בראש ועדת האיתור מכהן שופט בדימוס ובצדו מכהנים שני נציגי ציבור, שהם אנשי משק וכלכלה או אנשי סגל במוסדות להשכלה גבוהה בעלי מומחיות בתחומי פעילותה של המועצה. מספר הדירקטורים המכהנים המינימלי הנדרש לצורך תוקף לפעולות הדירקטוריון הוא לא פחות מ-5 דירקטורים, ובהם שניים שמונו בהמלצת ועדת האיתור. כיום מכהנים 3 דירקטורים, מתוכם אין כאלו שמונו בהמלצת ועדת האיתור כנדרש בחוק.
3. המנגנון המתואר, בו שני גופים ממנים את הדירקטורים (השר האחראי והשר לשיתוף פעולה אזורי, וכן ועדת האיתור), מקשה מהותית על מינוי דירקטוריון פעיל לאורך זמן. כפועל יוצא מכך, למועצה לא היה דירקטוריון פעיל משנת 2015 ועד יוני 2023. ביום 12.6.2022 החלה ועדת האיתור לפעול בראשותו של השופט (בדימוס) צבי גורפינקל, וביום 11.6.23 מונו שני דירקטורים בהמלצת ועדת האיתור. ביום 1.1.2025 נכנסה לתוקף התפטרותם של שני דירקטורים אלה. לאחר מכן לא היה דירקטוריון בעל מניין חוקי בחברה, מאז ינואר 2025.
4. בשנת 2008 חוקק חוק המועצה הישראלית לצרכנות, שקבע את מעמדה של המועצה הישראלית לצרכנות כארגון צרכנים, שהיא חברה ממשלתית הפועלת ללא כוונת רווח. מטרת חוק המועצה הייתה לכוון גוף עצמאי, שאינו תלוי בממשלה, ופועל לטובת הצרכן, לקידום הצרכנות בישראל בהיבטיה השונים, תוך שמירת זכויות הצרכנים וקידום ענייניהם מול גופים פרטיים וממלכתיים. סעיף 1 לחוק המועצה קובע כי מטרת החוק היא להבטיח כי המועצה הישראלית לצרכנות, תפעל באופן עצמאי, בלא תלות, לטובת הצרכן.
5. תפקידי המועצה כפי שנקבעו בסעיף 2 לחוק, הינם:

- (1) מתן שירותים וסיוע לציבור הצרכנים ולארגוני צרכנים הפועלים שלא למטרות רווח, לצורך הגנה על זכויות הצרכן וקידום ענייניו מול גופים פרטיים וציבוריים, לרבות ייעוץ בתחומי צרכנות, כלכלה ומשפט;
- (2) קידום חינוך והסברה למודעות צרכנית;
- (3) ייזום הצעות לחקיקה בתחום הגנת הצרכן;
- (4) סיוע לצרכנים במימוש זכויותיהם מול גופים פרטיים וציבוריים, בין השאר, על ידי (א) עריכת בדיקות של טובין או שירותים, לרבות בדיקות השוואתיות; (ב) נקיטת הליכים משפטיים, לרבות עתירות לבית המשפט הגבוה לצדק, הגשת תובענות ייצוגיות ועתירות לקבלת מידע, לפי כל דין; (ג) ייצוג צרכנים לפני בית משפט, בית דין או כל ערכאה שיפוטית או מעין שיפוטית שהוקמה על פי דין, לרבות בתובענות ייצוגיות;
- (5) מתן חוות דעת בענייני צרכנות, לרבות לבתי משפט ולגופים ציבוריים;

6. פעילות המועצה ממומנת מתקציב המדינה, והיא אינה גובה תשלום מצרכנים. בשנים האחרונות לא אוישו תפקידים רבים בהנהלת המועצה לרבות מנכ"ל קבוע, ולא גויסו עובדים חדשים. משנת 2016 אין למועצה תקציב מוסדר שנקבע על פי יעדים ותוכניות ארוכות טווח.
7. בשנת 2010 הוקמה הלכה למעשה גם הרשות להגנת הצרכן המרכזת תחת קורת גג אחת את כל המשאבים בתחום הגנת הצרכן ומהווה גורם עצמאי, בעל מומחיות, המרכז את הטיפול בתחום ההגנה על הצרכן והסחר ההוגן. בתוך כך, פועלת הרשות להגנת הצרכן להתוויית מדיניות נורמטיבית הן לעוסקים והן לציבור הצרכנים במשק; פיתוח, קידום ויישום מדיניות צרכנית אפקטיבית ומושכלת, חיזוק מעמדו של הצרכן כגורם מעורב ומשפיע במשק ביצוע פעולות הסברה, ומתן הגנה לצרכן וקידום סחר הוגן; הרשות פועלת לפיתוח, קידום ויישום מדיניות המונעת פרקטיקות מסחריות בלתי הוגנות על ידי עוסקים.
8. לרשות סמכויות פיקוח וחקירה מנהליות ופליליות. כמו כן לרשות סמכויות לענישה מנהלית. כמו כן הרשות אחראית על ההיבט המקצועי והביצועי של קידום וליווי החקיקה בתחום הגנת הצרכן, והכל בהתאם למדיניות שר הכלכלה והתעשייה. בהיבט הממשק עם האזרח, הרשות מנהלת מערך של פניות ציבור ובמסגרת זאת, נותנת מידע ראשוני על זכויותיו הצרכניות שבתחום אחריותה, לכל צרכן שפונה אליה ומנתבת פניות צרכנים להמשך בירור וחקירה. הרשות מנהלת מחקרים ויוצאת בסקרי צרכנים להבנת השווקים ולאיתור כשלים, מקדמת פעילות הסברה בדרכים שונות ומערכי לימוד הן לצרכנים והן לעוסקים, ונוטלת חלק בגיבוש העמדות המקצועיות בתובענות ייצוגיות והסדרי פשרה המוגשים על ידי היועץ המשפטי לממשלה. כמו כן הרשות מפרסמת גילויי דעת במטרה להכווין את השוק באשר למדיניותה באכיפת החוקים הצרכניים. עוד פועלת הרשות לביצוע הסברה בינלאומית ומייצגת את ישראל בפורומים בינלאומיים בתחומי הצרכנות (OECD); ICPEN. לאור חשיבותו של שיתופי פעולה בינלאומי בעולם בו הסחר הגלובלי הולך ומתרחב, ולפעולה בשיתוף פעולה ותיאום עם רגולטורים וגופי פיקוח אחרים ועם המועצה.
9. כעולה מהאמור, בישראל פועלים שני גופים ממלכתיים במימון תקציב המדינה אשר תפקידם הוא הגנה על הצרכן. הרשות הפועלת בעיקר כרגולטור וכגורם אוכף ולאור ריבוי פניות הציבור אליה, גם עוסקת בסיוע בסיסי לצרכנים, פעולות הסברה וחינוך, והמועצה כארגון צרכנים המספק להם סיוע וייצוג משפטי פרטני וכן ייצוג בתובענות ייצוגיות, וזאת כנגד הגופים המפוקחים על ידי הרשות וכנגד גופים נוספים. משרד הכלכלה והתעשייה סבור כי על מנת לקדם ולאסדר את תחום הגנת הצרכן בצורה יעילה לטובת ציבור הצרכנים, נכון שיהיה גוף ממשלתי אחד שירכז את הטיפול הציבורי בתחום הצרכנות, על כל היבטיו. הניסיון של השנים האחרונות מוכיח כי פעילות שני גופים ציבוריים זה לצד זה לא הצליחה להוביל לקידום תחום הצרכנות באופן מיטבי ויצר בלבול ותסכול בקרב הציבור, ופגע בשימוש ראוי במשאבי הגופים.

תיקוני חקיקה הנדרשים לצורך שיפור וחיזוק מערך ההגנה על הצרכן

10. על כן מוצע לקבוע כי שר הכלכלה יקדם תיקוני חקיקה לחוק הגנת הצרכן, לצורך איגום הטיפול הממשלתי בתחום הגנת הצרכן, ביחס לגופים הנתונים לפיקוחה של הרשות להגנת הצרכן אצל גוף ציבורי אחד - הרשות להגנת הצרכן שירכז את תחום פעולה זה, והכל באופן שיקבע בתזכיר החוק שיגובש. מוצע בסעיף 2 להטיל על שר הכלכלה והתעשייה לערוך את תיקוני החקיקה הנדרשים לשם יישום החלטה זו וביניהם לבטל את חוק המועצה הישראלית לצרכנות, ובמסגרת זו לקבוע כי על פירוק המועצה יחולו הוראות לפי סעיף 345לב לחוק החברות והתקנות שהותקנו מכוחו. כמו כן, בתוך 45 ימים השר יבחן,

בשיתוף כלל הגורמים הנוגעים לעניין, לתקן את חוק הגנת הצרכן באופן שיעניק לרשות להגנת הצרכן והסחר ההוגן סמכויות וכלים לקידום ההגנה על הצרכנים, שיאפשרו לה מתן סיוע משפטי לצרכנים, לרבות ייזום הליכים בערכאות משפטיות, כנגד עוסקים שהרשות מפקחת עליהם. iii

11. מובהר כי הסמכויות החדשות שיתווספו לרשות, מכח החלטה זו וכפי שמוזכרות בה, הן סמכות לייצוג משפטי וייזום הליכים בערכאות כפי שיפורט להלן: הרשות תוסמך לייצג צרכנים בתביעות פרטניות. הפעלת סמכות זו תהא כפופה להנחיות היועצת בהתאם לנוהל שיגובש בנושא ותעשה בתיאום עימה. כמו כן, סמכות זו לא תופעל כנגד תביעות של צרכנים כנגד המדינה ותופעל רק כלפי עוסקים המפוקחים על ידי הרשות. בכל הנוגע לייצוג קבוצת צרכנים באמצעות הגשת תובענות ייצוגיות כנגד מפוקחים של הרשות - סוגיה זו תיבחן על ידי השר, יחד עם הגורמים הרלוונטיים במהלך 45 ימים כאמור לעיל וכאמור בסעיף 2 למחליטים זה.

12. מובהר בסעיף 3 כי בתיקון החקיקה שיקודם לפי סעיף 2 לחוק יקודמו גם תיקוני חקיקה אלה:

א. יתוקן הרכב הוועדה המייעצת לממונה על הגנת הצרכן והסחר ההוגן יגדל לשבעה נציגים, כמפורט להלן:

- 1) עובד משרד הכלכלה והתעשייה;
- 2) עובד משרד האוצר שיקבע על ידי שר האוצר;
- 3) נציג ארגון צרכנים, שיקבע שר הכלכלה והתעשייה;
- 4) נציג עוסקים, שיקבע שר הכלכלה והתעשייה;
- 5) שלושה נציגי ציבור, שיש להם ידע וניסיון רלוונטיים או השכלה אקדמית רלוונטית לתחומי האחריות של הרשות, שימונו על ידי שר הכלכלה והתעשייה.

שינוי הרכב הוועדה כמוצע יאפשר להגדיל את כוחו של ייצוג הציבור, החיצוני לממשלה, לעומת הייצוג הקיים לעובדי מדינה, יגמיש את תנאי הסף למינוי, באופן המאפשר מינוי נציגים בעלי השכלה אקדמית או ניסיון רלוונטי, גם אם אינם חברי סגל אקדמי וגם אם הם עובדי מדינה במשרה שאינה בדרגה בכירה. באופן שיקל על עמידה בחובות ייצוג הולם ואיתור בעלי מומחיות רלוונטיים וראויים, באופן גמיש יותר.

ב. לקבוע ששר הכלכלה והתעשייה ימנה את אחד מחברי הוועדה המייעצת מבין נציגי הציבור להיות יושב ראש הוועדה; יו"ר הוועדה יהיה זכאי לגמול בהתאם לקבוע בהוראות תכ"ם ובכפוף לכל דין.

ג. עוד מוצע להבהיר כי יערכו תיקוני חקיקה עקיפים לפי הצורך להתאמת השינויים שיחולו, לרבות החלפת המועצה בחיקוקים בהם היא נזכרת, וקביעת גורם חלופי בהם, תחתיה. וכן מובהר כי יקבעו הוראות מעבר להבטחת אופן הטיפול בתובענות ייצוגיות תלויות ועומדות שהוגשו על ידי המועצה.

12. עוד מוצע בסעיף 4 להטיל על שר הכלכלה והתעשייה לפעול לתיקון חקיקת המשנה שלפי חוק התקנים, ולכל שר אחר שהמועצה מוזכרת בחקיקת המשנה שלו, ולפעול לתיקון חקיקת המשנה שבתחום אחריותו בתוך 6 חודשים מיום פרסום תיקוני החקיקה הדרושים לקידום החלטה ברשומות.

הטעמים לפירוקה של החברה

13. משרד הכלכלה והתעשייה ורשות החברות הממשלתיות, ביצעו בחינה משווה בין פעילות המועצה המוגדרת על פי חוק ובין פעילות המועצה בפועל. על פי הבדיקה, תחום הפעילות של המועצה מבוצע בפועל על ידי המועצה ועל ידי הרשות במקביל. כמו כן בתחום הייצוג המשפטי לצרכנים, קיימת פעילות

עניפה גם של גורמים במגזר הפרטי. כמו כן מבדיקתנו למועצה אין במצבה הנוכחי יכולת לביצוע בדיקות לטובין, יכולת לערוך חוות דעת כלכליות, ויכולת לבצע בדיקות למצרכים ושירותים או יכולת להשתתף בפעילות בארגונים בינלאומיים, כפי מטרותיה לפי החוק. בנוסף קיימת חפיפה כמתואר לעיל בין פעילות הרשות לבין פעילות המועצה. כעולה מדוח ביקורת המדינה, קיומם של שני ארגונים הקשורים ממשלה בתחום הגנת הצרכן מייצר בלבול בקרב הצרכנים באשר לכתובת אליה כדאי לצרכן לפנות לקבלת עזרה. כמו כן כפילות זו, גורמת לבזבוז משאבים – כפילות פניות, כפילות מערכי תמיכה תשתיות ולוגיסטיקה, וצורך בקואורדינציה ותיאום בין גופים חיוניים, המחייב תשומות.

14. חלק מהסיבות המרכזיות לקידום חוק המועצה היה לעודד ולקדם ארגוני צרכנות במגזר השלישי כפי שקיים בחלק מהמדינות. בפועל לא התפתח התחום בישראל ולציבור הצרכנים לא ניתן מענה מהמגזר השלישי בדמות ארגונים חברתיים, כפי שצפו שיקרה וכפי שקרה בענפים אחרים בשוק הישראלי כדוגמת שוק העבודה ואיכות הסביבה ועוד. זאת ועוד, בשנים האחרונות עולה שמטרות החוק לשמור על עצמאות המועצה ולמנוע את תלותה בממשלה, לא הושגו במלואן ועודן מהוות אתגר במבנה הקיים לאור הזיקות הקיימות לממשלה;

15. בנוסף, נראה כי אופייה של המועצה, שאינה חברה עסקית כלכלית, אינה מקיימת את ההגדרות הנדרשות להיותה חברה ממשלתית, כגון היותה מונופול טבעי, בעלת פעילות ממשלתית עסקית, מהווה פתרון כשל שוק לטווח קצר, או נותנת פתרון לבעיה משקית הקיימת בשוק ו/או אינטרס לאומי/תשתית לאומית.

16. לעמדת גורמי המקצוע במשרד הכלכלה והתעשייה, מטרות החברה אינן מושגות בחיסכון או ביעילות במסגרת המועצה, הן הוטלו על הרשות להגנת הצרכן ולסחר הוגן אשר הוקמה בחוק ואין צורך בגוף נוסף בעל אותם מטרות. בדרך זו, מדיניות הטיפול בצרכנים תתייעל ותשתפר ואיכות השירות תגדל.

17. על פי עמדת מכון התקנים הישראלי, שהוא בעל המניות הנוסף בחברה, כפי שהובאה במכתבו של היועץ המשפטי של מכון התקנים מיום 23.12.2024, מכון התקנים הישראלי תומך בפירוק החברה:

"הוועד הפועל מאשר פה אחד, כדלקמן:

מכון התקנים הישראלי אינו מתנגד לפירוק המועצה, כל עוד עלויות פירוק החברה ופירעון חובותיה, רבות לעובדים שיסיימו את עבודתם ולא יעברו לעבוד ברשות להגנת הצרכן - לא יחולו על המכון. נדרש לבצע תיקון בחוק התקנים לעניין החלפת נציג המועצה בוועד הפועל וכן בוועדות התקינה בהן חברים נציגי המועצה."

18. בהתאם לסעיף 14(ב) לחוק, על החלטה לפירוק חברה להיות מוגשת לממשלה לאחר התייעצות עם דירקטוריון החברה.

19. ביום 23.12.2024 כונסו חברי הדירקטוריון לדון על פירוק החברה מרצון. יצוין כי נכון לאותה עת, התקבלה החלטת הדירקטוריון במניין חוקי מאחר שהיו אז שישה דירקטורים ובהם שניים שמונו בהמלצת ועדת האיתור. בישיבה הוצגו פרטי הפירוק והעילות בגינן מבקשים לפרק את החברה. להלן תובא עמדת הדירקטוריון:

"ייתכן כי אין מקום לשני גופים ציבוריים העוסקים בהגנה על הצרכן. בדו"ח מבקר המדינה בנושא "סוגיות בהגנה על הצרכן" (נובמבר 2022) צוין כי "היעדר תיאום ושיתוף פעולה בין הרשות למועצה, אי-המודעות של הצרכנים לאופן טיפולו של כל גוף בתלונותיהם ומורכבות תהליך הגשת התלונה - כל אלה מחייבים בחינה של הנושא על ידי שר הכלכלה, האמון על יישום חוקים מרכזיים שמסדירים את זכויות הצרכנים. לאור כל האמור לעיל, הדירקטוריון אינו מתנגד לפירוק המועצה לצרכנות ובלבד שהמחוקק ייתן את דעתו למעמד הצרכן, ע"י העברת כל סמכויותיה לרשות להגנת הצרכן ולסחר הוגן."

בנוסף, אנו מבקשים להבטיח את העסקתם של העובדים בהבנה ובהסכמה, במשרד הכלכלה, ברשות להגנת הצרכן או בכל גוף ממשלתי אחר מבלי שייפגעו תנאי העסקתם ובהסכמה מלאה עמם. לגבי עובדים שיאלצו לפרוש מתפקידם, יידרשו הסכמי פרישה נדיבים ביותר (על פי רוב מדובר על בעלי שכר נמוך מאוד יחסית למגזר הציבורי)."

עמדת דירקטוריון המועצה מצורפת כנספח א' להצעת ההחלטה.

21. בכל הנוגע לעובדי המועצה לצרכנות, לרבות תנאי סיום העסקתם, יובהר למען הסר ספק כי אין בדברי חברי הדירקטוריון כאמור כדי לחייב את גורמי המדינה הרלוונטיים ועניינם של העובדים אשר יסיימו את העסקתם במועצה לצרכנות, על כך המשתמע מכך, ידון במסגרת צוות האיחוד בהתאם לסעיפים 7 - 10 להחלטה ובמסגרת צוות הפירוק בהתאם להוראות סעיפים 13 ו-15 להחלטה. עוד יובהר כי כל החלטה של המועצה לצרכנות בכל הנוגע לתנאי סיום העסקה של עובדיה, כפופה בין היתר להוראות סעיף 29 לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985.

22. לאור הכשלים שעלו בטיפול בתחום הגנת הצרכן, כמפורט גם בדו"ח ביקורת המדינה, גובש במהלך השנים האחרונות הפתרון המובא בהחלטה זו, במטרה לייעל את הטיפול בתחום הגנת הצרכן, ולהביא לאיגום המשאבים באמצעות העמדת הסדר מדיניות חלופי לטיפול ממשלתי בתחום הגנת הצרכן. כך, מוצע לסיים את הפעילות הנוגעת להגנה על הצרכן המקודמת בידי המועצה, ולרכז את כלל הפעילות הממשלתית בתחום, בהיבטי אכיפה וגם בהיבטי סיוע לצרכנים, תחת הרשות להגנת הצרכן, תוך מתן הסמכויות הרלוונטיות בחקיקה לביצוע תפקידי הייצוג המשפטי שהיו מסורים למועצה קודם לכן, ובשינויים המחויבים מתוקף היותה של הרשות גוף פנים ממשלתי, והכל בכפוף למפורט בפסקה 11 לעיל. היות שאופן ביצוע תפקידי המועצה לייצוג משפטי של צרכנים, בידי הרשות כגוף פנים ממשלתי, מעורר שאלות משפטיות שהליבון בהן טרם הושלם, מוצע כי בתוך 45 ימים מיום גיבוש החלטה זו יבחן השר, בשיתוף עם נציגי היועצת המשפטית לממשלה וגורמים רלוונטיים נוספים לפי הצורך, לתקן את חוק הגנת הצרכן באופן שיעניק לרשות סמכויות וכלים לקידום ההגנה על הצרכנים באמצעות יזום הליכים משפטיים וייצוג צרכנים, באופן מותאם לשונות זו, ולמאפייני הרשות וכמפורט בפסקה 11 לדברי ההסבר.

23. עוד מוצע לקבוע כי במסגרת תיקון החקיקה שיגובש יערכו תיקונים עקיפים כנדרש, בעקבות ביטול המועצה לצרכנות והצורך בהחלפתה. עוד מוצע להטיל על השרים לתקן את תקנות המשנה שהמועצה מוזכרת בהם לצורך התאמת החקיקה לשינויים הנובעים מהחלטה זו, וזאת בתוך 6 החודשים מיום פרסום תיקוני החקיקה הדרושים לקידום החלטה זו ברשומות.

הוראות משלימות שאינן מצריכות תיקוני חקיקה

24. על מנת לקדם פעילות צרכנית בהיבטים בהם לא תעסוק הרשות, מוצע לקבוע בסעיף 5 להחלטה, כי הממונה על הגנת הצרכן והסחר ההוגן ביחד עם נציגי היועצת המשפטית לממשלה ונציגי משרדים נוספים רלוונטיים, ייבחנו את האפשרות לעודד גם פעילות משלימה של ארגוני צרכנים עצמאיים לקידום תחום הגנת הצרכן בידי ארגוני החברה האזרחית, עוד מוצע, על מנת לפעול לחיזוק הרשות להגנת הצרכן ולסחר הוגן ולהגביר את עצמאותה, ואת יכולתה לפעול באופן אפקטיבי. בכלל ולצורך התאמה לשינויים של החלטה זו. להורות לממונה על הרשות להציע לנציב שירות המדינה מבנה ארגוני חדש בהתאם לתפקידיה וסמכויותיה החדשות של הרשות ולתוספת כח האדם הנוסף בה ;

25. עוד מוצע בסעיף 8 להחלטה להקים בתוך 30 ימים "צוות האיחוד" ברשות הממונה על הגנת הצרכן, ובשיתוף נציגי המשרדים הרלוונטיים, לצורך קידום התהליכים הנדרשים להטמעת הפעילות שבוצעה על ידי המועצה לצרכנות לפי חוק, ברשות להגנת הצרכן, והכפיף המלצות הצוות לאישור הממשלה, ככל שבביצוען כרוכה עלות תקציבית.

פירוק המועצה הישראלית לצרכנות

26. בהתאם, מוצע כי לאחר ביטול חוק המועצה הישראלית לצרכנות יש להביא לפירוק המועצה הישראלית לצרכנות ולסיים את פעילותה וזאת לפי סעיפים 14(א)(1) ו-14(א)(2) לחוק: "הממשלה רשאית להביא לפירוק מרצון של חברה ממשלתית או למכירת מניות שהמדינה מחזיקה בה, אם ראתה אחת מאלה:

(1) **מטרות החברה הושגו או שהשגתן אינה אפשרית כלל או אינה אפשרית בחסכון וביעילות.**

(2) **מטרות החברה הוטלו על רשות שהוקמה בחוק או על חברה ממשלתית אחרת.**

(3) מן הרצוי שמטרות החברה יבוצעו על ידי גוף שאינו חברה ממשלתית."

27. לפי עמדת משרד הכלכלה והתעשייה ועמדת מכון התקנים הישראלי, ולאחר התייעצות עם רשות החברות הממשלתיות, התקיימו העילות בסעיף 14(א)(1) ו-14(א)(2) לחוק כמפורט לעיל.

28. מוצע להקים צוות בראשות מנהל רשות החברות הממשלתיות נציגי ממשלה נוספים ("צוות הפירוק"), אשר ילווה את עבודת הנאמן לפירוק חברה ויעמוד בקשר עם הנאמן ויפעל יחד איתו, ככל הנדרש מול מכון התקנים הישראלי, הרשות להגנת הצרכן, רשם ההקדשות, רשם החברות, וצוות האיחוד שמונה לפי סעיף 8, לשם השלמת הליך הפירוק.

29. לבסוף מוצע כי רשות החברות הממשלתיות תפעל להשלמת וסיום הליכי הפירוק בתוך 6 חודשים מסיום הליכי החקיקה כאמור ותפעיל את סמכויותיה על פי הדין.

כושר פירעון ותקציב

30. המועצה הישראלית לצרכנות מתוקצבת באמצעות תוכנית ייעודית בתקציב המדינה. במסגרת החלטה זו נקבע היקף התקציב שיועמד לצורך פעילות המועצה והשלמת הליך פירוקה, ובכלל זה כיסוי התחייבויותיה, סיום העסקת עובדים ותשלומים הנוגעים לפרישה ופיצויים, ככל שיידרשו. יובהר כי לא יוקצו למועצה סכומים מעבר למסגרת התקציבית שנקבעה בהחלטה זו, וכי הליך הפירוק ינוהל במסגרת התקציב האמור, ללא הותרת עודפים בתום ההליך.

מבדיקה שביצעה רשות החברות בדוחות הכספיים של החברה, נראה כי במצבה העסקי של החברה כיום, החברה תוכל לשלם את חובותיה במלואם בתוך 12 חודשים, ולכן ככל הנראה יהיה בידי הדירקטורים להצהיר על כושר הפירעון של החברה. במסגרת הפירוק נאמן החברה יפעל בהתאם לסמכויותיו על פי דין, ישלם את כלל חובות החברה לנושיה ויפעל לסיום העסקתם של העובדים. לצורך כל האמור לעיל, מוצע להסמיק את רשות החברות הממשלתיות לבצע את כל הפעולות הנדרשות לצורך יישום החלטה זו בעניין פירוקה של החברה, ובכלל זה, לפעול לכינוס אסיפה כללית לצורך קבלת החלטה על פירוק החברה.

19. בהתאם לסעיף 14(ב) לחוק, החלטת הממשלה צריכה להיות מוגשת לאחר התייעצות עם רשות החברות הממשלתיות. יצוין כי דברי ההסבר לעיל מהווים את חוות דעת הרשות בהתאם לסעיף 14(ב) לחוק.

נתונים כלכליים והשפעה על משק המדינה

מבחינה כלכלית, ריכוז כלל הפעילות הממשלתית בתחום הגנת הצרכן תחת הרשות להגנת הצרכן ולסחר הוגן צפוי להביא לייעול השימוש במשאבי המדינה, לצמצום כפילויות ולחזוק האפקטיביות של האכיפה והסיוע לצרכנים. כיום פועלים במקביל שני גופים ציבוריים במימון תקציב המדינה, אשר מבצעים בחלק מהמקרים פעילויות חופפות בתחומי פניות הציבור, הסברה, מחקר, ליווי צרכנים וקידום מדיניות צרכנית. איחוד הפעילות צפוי להפחית עלויות מטה ותפעול, לצמצם הליכי תיאום בין-ארגוניים ולייצר כתובת ממשלתית אחת ברורה לציבור הצרכנים ולעוסקים במשק. בנוסף, שילוב סמכויות הסיוע המשפטי והייצוג הצרכני בתוך גוף בעל סמכויות אכיפה ופיקוח צפוי להגביר את ההרתעה מול הפרות צרכניות, לחזק את הציות לדין ולהביא לשיפור התנהלות השווקים והגברת אמון הציבור. להחלטה צפויה גם השפעה רחבה על המשק באמצעות שיפור הסביבה הצרכנית והפחתת חיכוך ובירוקרטיה עבור הציבור והעוסקים. יצירת גוף ממשלתי מרכזי אחד בתחום ההגנה על הצרכן צפויה לאפשר קידום מדיניות אחידה, יעילה וברורה יותר, לצד שימוש מיטבי בידע, במידע ובכלי האכיפה הקיימים ברשות. מהלך זה עשוי לתרום לחיזוק הוודאות הרגולטורית, להגברת אמון הצרכנים במנגנוני ההגנה הממשלתיים ולשיפור ההתנהלות המסחרית במשק. בנוסף, ההחלטה צפויה לאפשר מיקוד תקציבי ומשילות טובה יותר בתחום הצרכנות.

גורם אחראי למעקב (בהחלטה שעל פי מהותה טעונה מעקב אחר ביצועה)

משרד הכלכלה והתעשייה, רשות החברות הממשלתיות והצוותים הרלוונטיים בהחלטה.

תקציב

התקציב הכולל שיועד למועצה הישראלית לצרכנות במסגרת תכנית התקציב הרב-שנתית לשנים 2027–2029 עמד על 7.2 מיליון ש"ח לכל אחת מהשנים האמורות. הליך הפירוק, אשר אינו צפוי להתחיל לפני שנת 2027, לאחר השלמת הליכי החקיקה וביטול חוק המועצה הישראלית לצרכנות, ינוהל במסגרת תקציבית זו בלבד.

על כן ובהתאם לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985, מוצע לצורך יישום החלטה זו ולצורך ביצועה של פעולה מאזנת כהגדרתה בסעיף 40 לחוק האמור כי בשנים 2027 ואילך, יוקצו לרשות להגנת הצרכן ולסחר הוגן סך של 7.2 מיליון ₪ שיועד לתקצוב המועצה הישראלית צרכנות בכל אחת משנות התכנית התלת-שנתית לשנים 2027–2029, זאת בהתאם לקצב העברת הסמכויות בין המועצה הישראלית לצרכנות לרשות להגנת הצרכן ולסחר הוגן ולאורך הליך פירוק המועצה. במסגרת סכום זה יכוסו כלל הוצאות והתחייבויות המועצה הנובעות מפעילותה השוטפת ומהליך הפירוק, ככל שיהיו, ובכלל זה התחייבויות קיימות, תשלומים לעובדים ולנושאי משרה ככל שיידרשו לפי דין, עלויות סיום התקשרויות, ייעוץ משפטי וליווי מקצועי, הוצאות תפעוליות הנדרשות לצורך השלמת הליך הפירוק וכן כל הוצאה נוספת הנובעת ממנו, והכול בהתאם להוראות הדין, להוראות החשב הכללי ולכללי התקציב הנהוגים. כאמור, לעיל החל משנת 2027 ואילך ובהתאם לקצב התקדמות הטיפול בהחלטה זו והליכי הפירוק, יתרת התקציב שלא תידרש לצורך השלמת הליך הפירוק והתחייבויות המועצה, תועבר לרשות להגנת הצרכן ולסחר הוגן. עם השלמת הליך הפירוק, יועבר מלוא התקציב שיועד למועצה, עד לסך של 7.2 מיליון ש"ח לתקציבה של הרשות להגנת הצרכן ולסחר הוגן, חלף התקציב שיועד למועצה במסגרת תכנית התקציב הרב-שנתית לשנים 2027–2029.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

שר האוצר - מאשר

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

1. החלטה מספר כל'28 מיום 7.12.69 אשר צורפה לפרוטוקול החלטות הממשלה וקיבלה תוקף של החלטת ממשלה ביום 7.12.69 ומספרה הוא 206(כל'23) בנושא: "ייסוד חברת המועצה הישראלית לצרכנות".
2. החלטת ועדת שרים לענייני חברה וכלכלה מספר חכ'43 מיום 10.8.16 אשר אושרה בהחלטת ממשלה 1857 מיום 11.8.16 בנושא: "שינוי מבני בענף התקינה"

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

עמדת היועץ המשפטי של רשות החברות הממשלתיות בהתייחס להיבטי אחריותה של רשות החברות הממשלתיות – אין מניעה משפטית.

היועצת המשפטית של משרד הכלכלה והתעשייה - אין מניעה משפטית.

מצ"ב חוות דעת משפטית מפורטת ולאחר תיאום מול הלשכה המשפטית במשרד לשיתוף פעולה אזורי.

סיווגים*

סיווג ראשי: 06 פורמאלי

סיווג משני: 01 ביצועי

תחום פעולה עיקרי: 06 המגזר הציבורי

מגישים: שר הכלכלה והתעשייה
השר לשיתוף פעולה
אזורי

י"ב בסיון התשפ"ו
28 במאי 2026

חוות דעת משפטית הנלווית להצעה להחלטות ממשלה

נושא הצעת ההחלטה: שיפור מערך ההגנה על הצרכן על ידי פירוק המועצה הישראלית לצרכנות (חל"צ) והוספת סמכויות לרשות להגנת הצרכן

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטי המשפטיים:

לחזק את מערך ההגנה על ציבור הצרכנים במדינת ישראל ובכלל זה באמצעות תיקון כשלים במצב הקיים, ומתוך כוונה לייעל את ההגנה הצרכנית באמצעות ריכוז הפעילות בתחום הגנת הצרכן תחת קורת גג אחת, ברשות להגנת הצרכן ולסחר הוגן ("הרשות") שהינה הרגולטור האמון על אסדרה ואכיפת החקיקה הצרכנית, וזאת באמצעות הוספת סמכויות לרשות שיאפשרו מתן סיוע משפטי, ייזום הליכים משפטיים ומתן פיצויי לצרכנים שנפגעו.

לפעול להפסקת פעילותה של החברה הממשלתית המועצה הישראלית לצרכנות (חל"צ) (להלן "המועצה"), לפירוקה מרצון ולמתן סמכויות ותפקידים לרשות להגנת הצרכן לצורך סיוע משפטי לצרכנים, בהתאם להוראות החלטה זו.

להטיל על שר הכלכלה והתעשייה לערוך את תיקוני החקיקה הנדרשים לשם יישום החלטה זו וביניהם לבטל את חוק המועצה הישראלית לצרכנות, ובמסגרת זו לקבוע כי על פירוק המועצה יחולו הוראות לפי סעיף 345 לחוק החברות והתקנות שהותקנו מכוחו. כמו כן, בתוך 45 ימים השר יבחן, בשיתוף כלל הגורמים הקוגניים לעניין, לתקן את חוק הגנת הצרכן באופן שיעניק לרשות להגנת הצרכן והסחר ההוגן סמכויות וכלים לקידום ההגנה על הצרכנים, שיאפשרו לה מתן סיוע משפטי לצרכנים, לרבות ייזום הליכים בערכאות משפטיות, כנגד עוסקים שהרשות מפקחת עליהם.

1. החקיקה הצרכנית בישראל מעוגנת בכמה חיקוקים, המרכזי שבהם - חוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981, הקובע שורה של חובות על עוסקים והגנות לצרכנים, לצורך הבטחת הגנה צרכנית ראויה, במטרה למנוע פגיעה בצרכנים או השפעה בלתי הוגנת עליהם. ההתערבות החקיקתית נדרשת לצורך פיצוי על כשלי השוק שנוצרים בעסקאות צרכניות הנובעים מפערי הכוחות הקיימים בין צרכן לעוסק, ולצורך הגנה על יכולתו של הצרכן לקבלת החלטה מושכלת, על בסיס מידע רלוונטי מלא ותוך צמצום הסיכונים לניצול פערי הכוחות להשפעה בלתי הוגנת. במתכונת זו מוגנת זכותו הבסיסית ביותר של כל אדם לחירות ולכבוד, שכן היא מגנה על יכולתו לקבל החלטות אוטונומיות - החלטות מדעת המבוססות על בחירה חופשית, וזאת בפעולות הצרכניות היומיומיות שלו. הגנות צרכניות קבועות גם בחיקוקים של מאסדרים אחרים, כאשר בתחומי הרגולציה הפיננסית, חלות הגנות חלופיות להגנות הקבועות בחוק הגנת הצרכן, וגופים פיננסיים אינם כפופים להוראות חוק הגנת הצרכן וממנגנוני הפיקוח שלפיו.

2. מאז הוקמה הרשות בתיקון מס' 20 לחוק הגנת הצרכן בשנת 2006, הרשות להגנת הצרכן והסחר ההוגן פועלת כרשות פנים ממשלתית בעלת עצמאות. החוק מעניק לממונה על הגנת

הצרכן ולעובדיו, סמכויות סטטוטוריות בתחום הפיקוח והאכיפה, המאפשרים לרשות ליזום הליכי חקירה, להטיל סנקציות מנהליות על עוסקים מפריס, ולפעול באמצעות תובעים, לביצוע האכיפה, בהתאם לתפקידה בחוק. זאת, לאחר שקיבלו את ההסמכות הנדרשות לייצוג משפטי מהיועצת המשפטית לממשלה בהליכי אכיפה, בהתאם להנחיותיה לתובעים במשרדי הממשלה בהפעלת סמכויות תביעה שהוקנו להם בחוק.

3. לצד הרשות להגנת הצרכן פועלת המועצה הישראלית לצרכנות (חל"צ), חברה ממשלתית המשמשת ארגון צרכנים על פי חוק המועצה הישראלית לצרכנות, התשס"ח-2008 ("חוק המועצה הישראלית לצרכנות"). המועצה הישראלית לצרכנות הוקמה בשנת 1970 על פי החלטת ממשלה 206 מיום 7.12.1969, בה נקבע כי המועצה תפעל להגנת הצרכנים. החברה פועלת מאז כארגון צרכנים עצמאי הפועל לטובת הצרכנים. לפי חוק המועצה הישראלית לצרכנות, תפקידי המועצה הם לקדם את הגנת הצרכן ולשמור על זכויותיו, באמצעים שונים, ובכלל זה נקיטת פעולות הסברה וחינוך, ייזום הליכים אזרחיים בשם צרכנים בבתי משפט, לרבות באמצעות הגשת תובענות ייצוגיות, וסיוע לצרכנים במימוש זכויותיהם.

4. שר הכלכלה והתעשייה, מחזיק באחריות המיניסטריאלית הכללית על החקיקה בתחום הצרכנות, ובכלל זה גם על חוק המועצה הישראלית לצרכנות ועל חוק הגנת הצרכן.

5. יצוין כי עצמאותן ותפקידיהן של הרשות ושל המועצה מצאו ביטוי גם בחיקוקים נוספים הנוגעים לביצוע תפקידיהם הסטטוטוריים. כך למשל, חוק החוזים האחדים, התשמ"ג-1983, מסמך את הממונה להגנת הצרכן ועל הסחר ההוגן לפנות לבית הדין לחוזים אחדים בבקשה לביטול תנאי מקפת בחוזה צרכני, באופן עצמאי ונפרד מסמכות היועצת המשפטית לממשלה ליזום פניה כאמור; כמו כן הוסמכה המועצה בחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006, להגיש תובענות ייצוגיות בתחום הצרכנות, כתובעת בעצמה.

6. במסגרת דוח ביקורת המדינה השנתי שפרסם מבקר המדינה בנובמבר 2022, תחת פרק "סוגיות בהגנה על הצרכן"¹ עלתה תמונת מצב עגומה ביחס לטיפול הממשלתי בתחום הגנת הצרכן, כמעט בכלל החזיתות. למעט תיקוף התועלת בפעולות אכיפה מדידות אחריהן עקבה הרשות להגנת הצרכן, בהתאם לתהליכי מדידה שנקטה ביחס לשבעה תחומים בהם מיקדה את מאמציה לפי תכניות העבודה, חושף דו"ח הביקורת כשלים רבים באסדרה ובפעילות הממשלתית להגנת הצרכנים בישראל, ועומד על בעיות מרכזיות בתחום. בכלל זה, מצביע הדו"ח על חסר בהקצאת המשאבים לרשות ולמועצה, על בעיות במתן השירות, על בלבול בקרב אזרחים בהבנת האחריות של כל גוף – הרשות מחד, והמועצה מאידך, וחוסר תיאום בפעילות של שני הגופים ביחס לביצוע תפקידיהם, הן בהתייחס לתיאום ביניהם והן בהתייחס לפועלם של גורמים נוספים האמונים על תחום הגנת הצרכן. בהתאם לממצאים אלה הומלץ בדו"ח הביקורת לנקוט בצעדים שונים, ובכלל זה לפעול לשיפור התיאום ושיתוף הפעולה בין המועצה לבין הרשות, האחדה ואיגום הפעילות של הגופים לצורך יצירת אתר אחד לפניה אליהם, פישוט תהליכי הטיפול בפניות ובתלונות של צרכנים והקלת תהליכי הגשת התלונה. עוד קובע

¹<https://library.mevaker.gov.il/sites/DigitalLibrary/Pages/Reports/7531-10.aspx>

הדוח כי יעל שר הכלכלה לבחון דרכים שיבטיחו שיתוף פעולה, תיאום ויצירת ממשקים בין הרשות, המועצה וגופי ממשלה אחרים...².

7. משרד הכלכלה והתעשייה ורשות החברות הממשלתיות, ביצעו בחינה משווה בין פעילות המועצה המוגדרת על פי חוק ובין פעילות המועצה בפועל. על פי הבדיקה, תחום הפעילות של המועצה מבוצע בפועל על ידי המועצה ועל ידי הרשות במקביל. כמו כן בתחום הייצוג המשפטי לצרכנים, קיימת פעילות עניפה גם של גורמים במגזר הפרטי. עוד עולה כי למועצה אין במצבה הנוכחי יכולת לביצוע בדיקות לטובין, יכולת לערוך חוות דעת כלכליות, ויכולת לבצע בדיקות למצרכים ושירותים או יכולת להשתתף בפעילות בארגונים בינלאומיים, כפי מטרותיה לפי החוק. בנוסף קיימת חפיפה משמעותית בין פעילות הרשות לבין פעילות המועצה. כעולה מדוח ביקורת המדינה, קיומם של שני ארגונים הקשורים ממשלה בתחום הגנת הצרכן מייצר בלבול בקרב הצרכנים באשר לכתובת אליה כדאי לצרכן לפנות לקבלת עזרה. כמו כן כפילות זו, גורמת לבזבז משאבים – כפילות פניות, כפילות מערכי תמיכה תשתיות ולוגיסטיקה, וצורך בקואורדינציה ותיאום בין גופים חיוניים, המחייב תשומות.

8. חלק מהסיבות המרכזיות לקידום חוק המועצה היה לעודד ולקדם ארגוני צרכנות במגזר השלישי כפי שקיים בחלק מהמדינות. בפועל לא התפתח התחום בישראל ולציבור הצרכנים לא ניתן מענה מהמגזר השלישי בדמות ארגונים חברתיים, כפי שצפו שיקרה וכפי שקרה בענפים אחרים בשוק הישראלי כדוגמת שוק העבודה ואיכות הסביבה ועוד. זאת ועוד, בשנים האחרונות עולה שמטרות החוק לשמור על עצמאות המועצה ולמנוע את תלותה בממשלה, לא הושגו במלואן ועודן מהוות אתגר במבנה הקיים לאור הזיקות הקיימות לממשלה;

9. בנוסף, נראה כי אופייה של המועצה, שאינה חברה עסקית כלכלית, אינה מקיימת את התפיסה הרווחת לצורך בחברה ממשלתית, כגון היותה מונופול טבעי, בעלת פעילות ממשלתית עסקית, מהווה פתרון כשל שוק לטווח קצר, או נותנת פתרון לבעיה משקית הקיימת בשוק ואו אינטרס לאומי/תשתית לאומית.

10. לעמדת גורמי המקצוע במשרד הכלכלה והתעשייה, מטרות החברה אינן מושגות בחיסכון או ביעילות במסגרת המועצה, הן הוטלו על הרשות להגנת הצרכן ולסחר הוגן אשר הוקמה בחוק ואין צורך בגוף נוסף בעל מטרות דומות.

11. בעקבות ממצאים אלה וממצאי מבקר המדינה, והבעיות שעולות מהם בהיבטי הטיפול בתחום הגנת הצרכן, החליט שר הכלכלה, בשיתוף והסכמה עם השר הממונה על רשות החברות הממשלתיות, לפעול לפירוק המועצה וריכוז האחריות על תחום הגנת הצרכן לרבות מתן סיוע משפטי לצרכנים, ברשות להגנת הצרכן בלבד, על מנת להביא לייעול השימוש במשאבים הממשלתיים המוקצים לקידום תחום הגנת הצרכן ושיפור הטיפול הממשלתי בתחום. בכלל זה, נתבקשה הרשות לבש הצעת מחליטים בתיאום בינמשרדי רחב, במטרה לאפשר את פירוק המועצה מרצון, ולבצע את תיקוני החקיקה הנדרשים כדי להסמיך את הרשות לספק גם סיוע משפטי לצרכנים, לרבות באמצעות ייצוג בערכאות וייזום הליכים, ובכפוף למגבלות הדין הנובעות מהיות הרשות להגנת הצרכן רשות פנים ממשלתית.

² עמ' 8 לחז – עיקר ההמלצות

12. עוד מובהר כי הסמכויות החדשות שיתווספו לרשות, מכח החלטה זו וכפי שמוזכרות בה, הן סמכות לייצוג משפטי ויזום הליכים בערכאות כפי שיפורט להלן: הרשות תוסמך לייצג צרכנים בתביעות פרטניות. הפעלת סמכות זו תהא כפופה להנחיות היועצת בהתאם לנוהל שיגובש בנושא ותעשה בתיאום עימה. כמו כן, סמכות זו לא תופעל כנגד תביעות של צרכנים כנגד המדינה ותופעל רק כלפי עוסקים המפוקחים על ידי הרשות. בכל הנוגע לייצוג קבוצת צרכנים באמצעות הגשת תובענות ייצוגיות כנגד מפוקחים של הרשות - סוגיה זו תיבחן על ידי השר, יחד עם הגורמים הרלוונטיים במהלך 45 כאמור בסעיף 2 למחליטים זה.

13. בהמשך לאמור ובהתאם להנחיית שר הכלכלה והתעשייה, והשר הממונה על רשות החברות הממשלתיות, נערכה בשנתיים האחרונות עבודה לתיאום בין-משרדי נרחב, בהובלת רשות החברות הממשלתיות והרשות להגנת הצרכן ולסחר הוגן, ובתיאום עם משרד הכלכלה, ומחלקת ייעוץ וחקיקה, נציבות שירות המדינה, הממונה על השכר ואגף התקציבים במשרד האוצר, לצורך גיבוש מתווה מוסכם לביצוע השינוי האמור ולשיפור הטיפול השלטוני בהגנת הצרכן בישראל. במסגרת העבודה גובש מתווה קידום החקיקה שנקבע בהצעת ההחלטה, בדרך שתאפשר מתן מענה לכשלים בטיפול בתחום הגנת הצרכן תחת האסדרה הקיימת ולשיפור וייעול השירות בתחום מתוך ראייה כוללת ותכלול אחד תחת הרשות.

14. יודגש, כי בשל היותה של הרשות פנים ממשלתית, הרשות אינה יכולה להחליף באופן מלא את המועצה בתפקידיה וסמכויותיה לייצוג צרכנים, זאת בשונה מהמועצה שהיא חברה ממשלתית והיא גוף חיצוני לממשלה ואינה חלק מהאישיות המשפטית של המדינה. בהמשך לאמור, ולאור הצורך להשלים ליבון של היבטים משפטיים נוספים הנוגעים לתיקון החקיקה שיקודם מוצע כי, בתוך 45 ימים השר יבחן, בשיתוף כלל הגורמים הנוגעים לעניין, את תיקון חוק הגנת הצרכן באופן שיעניק לרשות להגנת הצרכן והסחר ההוגן סמכויות וכלים לקידום ההגנה על הצרכנים, שיאפשרו לה מתן סיוע משפטי לצרכנים, לרבות יזום הליכים בערכאות משפטיות, כנגד עוסקים שהרשות מפקחת עליהם. כאמור, בסוגיה זו הליבון טרם מוצה, והגם שהוסכמו הסכמות לגבי חלק מהסוגיות, כמפורט בסעיף 11 בדברי ההסבר להחלטה, לא מוצה הדיון בכלל היבטים אלה. והכל כמפורט בסעיף 12 לחוות דעת זו, לעיל.

15. פעילותה של המועצה לצרכנות תבוטל ובמסגרת הסדר חלופי שיקבע, יגובש מתווה חלופי למתן מענים בדרך של הטלת תפקידי מתן ייצוג וסיוע לצרכנים, באמצעות הרחבת סמכויות הייצוג של הרשות להגנת הצרכן, בכפוף להליכים ולהכרעות המפורטים בדברי ההסבר להחלטה ובסעיף 12 לעיל, וכן באמצעות חשיבה על כלים שיוכלו לסייע ולעודד פעולה ומעורבות של ארגוני החברה האזרחית בתחום הגנת הצרכן.

16. בהמשך לאמור, מוצע לקבוע במחליטים כדלהלן:

תיקוני חקיקה

17. להטיל על שר הכלכלה והתעשייה לערוך את תיקוני החקיקה הנדרשים לשם יישום החלטה זו וביניהם לבטל את חוק המועצה הישראלית לצרכנות, ובמסגרת זו לקבוע כי על פירוק המועצה

יחולו הוראות לפי סעיף 345 לחוק החברות והתקנות שהותקנו מכוחו. כמו כן, בתוך 45 ימים השר יבחן, בשיתוף כלל הגורמים הנוגעים לעניין, לתקן את חוק הגנת הצרכן באופן שיעניק לרשות להגנת הצרכן והסחר ההוגן סמכויות וכלים לקידום ההגנה על הצרכנים, שיאפשרו לה מתן סיוע משפטי לצרכנים, לרבות ייזום הליכים בערכאות משפטיות, כנגד עוסקים שהרשות מפקחת עליהם.

18. לקבוע כי במסגרת תיקון החקיקה שיקדם שר הכלכלה יכללו תיקונים עקיפים לחוקים נוספים בהם מצוינת המועצה או שמוטלים בהם עליה תפקידים או סמכויות;

19. לקבוע כי בכל הנוגע לתובענות ייצוגיות תלויות ועומדות שהוגשו על ידי המועצה, במסגרת תיקון החקיקה לביטול חוק המועצה הישראלית לצרכנות, ולקראת השלמת הליכי החקיקה תיקבע הוראת מעבר בעניין.

20. לשנות את הרכב הוועדה המייעצת לממונה על הגנת הצרכן והסחר ההוגן כך שהרכב הוועדה יגדל לשבעה נציגים, שהם עובד משרד הכלכלה והתעשייה; עובד משרד האוצר; נציג ארגון צרכנים, שיקבע שר הכלכלה והתעשייה; נציג עוסקים, שיקבע שר הכלכלה והתעשייה ושלושה נציגי ציבור, שיש להם ידע וניסיון רלוונטיים או השכלה אקדמית רלוונטית לתחומי האחריות של הרשות, שימונו על ידי שר הכלכלה והתעשייה, עוד מוצע לקבוע כי שר הכלכלה והתעשייה ימנה את אחד מחברי הוועדה המייעצת מבין נציגי הציבור להיות יושב ראש הוועדה; יו"ר הוועדה יהיה זכאי לגמול בהתאם לקבוע בהוראות תכ"ס ובכפוף לכל דין. יצוין, כי הרחבת הרכב המועצה והגמשת כללי המינוי של נציגי המדינה בה, צפויה להקל על איש המועצה המייעצת, תאפשר גיוון הדעות בפורום הממליץ בתחום הגנת הצרכן, ותקל על איתור עובדי מדינה במשרדי הממשלה, שאינם עובדי משרות אמון. כך, המינוי יתבצע באופן שיבטיח מחד מינוי עובדים בעלי כשירות רלוונטית לתפקיד, ומנגד, תקל על איש הרכב הוועדה המייעצת, תוך איזון בין האינטרסים השונים, הבטחת הגמישות הנדרשת למינוי האדם המתאים מבין עובדי משרד הכלכלה והאוצר, ובהתאם לכללי השוויון המגדרי.

21. עוד מוצע בהחלטה להטיל על שרים שבאחריותם תקנות הכוללות התייחסות למועצה, לקדם את תיקון התקנות בתוך 6 חודשים מיום השלמת החקיקה לפי החלטה זו כך שלא תופיע התייחסות למועצה ותיבחן קביעת חלופה המתאימה לה לשם הגשמת התכלית שבגינה הוזכרה המועצה מלכתחילה, לרבות בחינת אפשרות קביעת הרשות כחלופה לאזכור המועצה והתאמתה להקשר הנדון. בנוסף ומלבד ההוראה הכללית, מוצע לקבוע כי שר הכלכלה והתעשייה יתקן את חקיקת המשנה שלפי חוק התקנים, התשי"ג – 1953 בהתאם.

הוראות משלימות

22. על מנת לתת מענים משלימים להפסקת פעילותה של המועצה מוצע כי לצד תיקוני החקיקה יקבע כי הממונה על הגנת הצרכן או עובד שימונה לכך מטעמו, יעמוד בראש צוות שיבחן את הדרכים האפשריות לעידוד הקמה ופעילות ארגוני צרכנים בלתי תלויים חדשים וקיימים. הצוות יכלול נציגים מהרשות, ממשרד המשפטים, וממשרדים רלוונטיים נוספים במידת הצורך.

23. עוד מוצע להטיל על הממונה על הגנת הצרכן ועל הסחר ההוגן להציג בתוך שישים ימים מיום קבלת ההחלטה הצעה למבנה ארגוני חדש, שיגובש בתיאום עם נציבות שירות המדינה,

ושיתמוך בחיזוק תפקודה של הרשות בכלל ותפקידיה, לרבות סמכויותיה החדשות, ויאפשר לצורך כך, קליטת כח אדם נוסף בהתאם להחלטה זו.

24. לבסוף, על מנת להקל על יישום ההחלטה תוך תיאום בינמשרדי כנדרש, מוצע להקים בתוך 30 יום מקבלת החלטה זו צוות עם נציגי הגופים הרלוונטיים שיייע לממונה על הגנת הצרכן (להלן – "צוות האיחוד") להטמיע את המבנה הארגוני שאושר על ידי נציבות שירות המדינה ולפעול מול רשות החברות הממשלתיות ומול המפרק בתהליך פירוק המועצה; לצד זאת, מובהר בהחלטה כי החלטות ואישורים שהחלטה זו מעניקה לצוות האיחוד והסמכות לקבלן, כפופות לאישור בעלי הסמכות הרלוונטיים במדינה ואין בהחלטה זו להחליף כל אישור הנדרש על פי דין, גם אם האישור האמור ניתן על ידי גורם לו נציג בצוות.

פירוק המועצה הישראלית לצרכנות

25. באשר להצעת ההחלטה, לפעול בהתאם להוראות סעיפים 14(א) ו-14(א2) לחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975 ("חוק החברות הממשלתיות") ולהביא לפירוק של המועצה הישראלית לצרכנות (חל"צ) בדרך של פירוק מרצון על פי הוראות חוק החברות, התשנ"ט-1999, ועל פי כל דין, עמדת היועץ המשפטי של רשות החברות הממשלתיות היא כדלקמן:

26. לעניין סעיף 2 וסעיף 12 להצעת ההחלטה; מחליטה הממשלה כי לאחר השלמת הליכי החקיקה שיביאו, בין היתר, לביטול חוק המועצה הישראלית לצרכנות יש להביא לפירוק של המועצה הישראלית לצרכנות (חל"צ) בדרך של פירוק מרצון על פי הוראות חוק החברות, התשנ"ט-1999, ובכפוף לכל דין. בעניין זה יובהר כי בהתאם לסעיף 14 לחוק החברות הממשלתיות, הממשלה רשאית להביא לפירוק מרצון של חברה ממשלתית, בהתקיים נסיבות כמפורט בסעיף, ובהן, בין היתר, במקרה שבו השגת מטרות החברה אינה אפשרית בחיכוך וביעילות, וכן במקרה שבו מן הרצוי שמטרות החברה יבוצעו בידי גוף שאינו חברה ממשלתית, והכל כמפורט בדברי ההסבר להצעת ההחלטה.

27. בהתאם לסעיף 14(ב) לחוק החברות הממשלתיות, הצעת החלטה להביא לפירוק חברה ממשלתית תוגש לממשלה לאחר התייעצות עם רשות החברות הממשלתיות ועם דירקטוריון החברה.

28. הצעת ההחלטה, התקבלה לאחר התייעצות עם רשות החברות הממשלתיות ועל דעתה, ודברי ההסבר, כפי שמצוין בהם, מהווים חוות דעת הרשות כנדרש.

29. כפי שצוין בדברי ההסבר, חברי הדירקטוריון, התכנסו לדיון לגבי פירוק החברה מרצון ונתנו את עמדתם בעניין כמפורט בדברי ההסבר, על פיה הדירקטוריון אינו מתנגד לפירוק המועצה לצרכנות. במעמד זה של התייעצות עם הדירקטוריון, היה מניין חוקי בדירקטוריון.

30. מאחר שמדובר בחברה לתועלת הציבור, על החברה לקבל החלטה על פירוקה מרצון בהתאם לסעיף 345 לחוק החברות ולפקודת החברות, התשמ"ג-1983 ("פקודת החברות") ועל פי כל דין (לעניין זה ראו סעיף 345 לחוק החברות המבהיר, בין היתר, כי הוראות לפי פקודת החברות לעניין פירוק מרצון הממשיכות לחול לפי סעיף 376(1) לחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ח-2018, אשר תקופת תחולתן הוארכה בצו חדלות פירעון ושיקום כלכלי (הארכת התקופה שבה ימשיכו לחול הסדרי הפירוק לפי פקודת החברות על עמותה ועל חברה לתועלת הציבור), התשפ"ד-2024 עד ליום

15 בספטמבר 2027, ימשיכו לחול על חברה לתועלת הציבור, בשינויים המחויבים).

31. יחד עם זאת, המועצה, מלבד היותה חברה לתועלת הציבור היא גם חברה ממשלתית ולכן מוצע כי במסגרת תיקוני החקיקה לביטול חוק המועצה הישראלית לצרכנות גם יקבע כי על פירוק המועצה יחולו הוראות לפי סעיף 345 לחוק החברות, התשנ"ט-1999 והתקנות שהותקנו מכוחו. תקנות אלו מתאימות את ההוראות הנוגעות לחברה לתועלת הציבור, לחברה לתועלת הציבור שהיא חברה ממשלתית, בין היתר ביחס לפירוקה. על כן, לאחר החלת תקנות אלה יתאפשר לקיים את הליך הפירוק גם בהתאם להן.

32. בסופו של יום, בפני האסיפה הכללית של המועצה יעמדו מספר חלופות לפירוקה. ככלל, העדיפות ככל הנראה, תהיה לפרק את החברה מרצון עם הצהרת כושר פירעון. לצורך כך יידרש לפחות דירקטור אחד, אשר יצהיר על כושר פירעונה של החברה.

33. כפי שצוין בדברי ההסבר, מבדיקה שנערכה על ידי הגורמים המקצועיים, החברה תוכל לשלם את חובותיה במלואם בתוך 12 חודשים.

34. לעניין סעיף 10 להחלטה: בהתאם להצעת ההחלטה מוצע להסמיך את רשות החברות הממשלתיות לבצע את כל הפעולות הדרושות לדעתה ליישום החלטה זו, לרבות כינוס אסיפה כללית של החברה לשם קבלת החלטה בדבר פירוק מרצון של החברה ופעולות נוספות ככל שידרש. יובהר, כי פירוק החברה מותנה בעמידה בכל הוראות הדין, לרבות הוראות פקודת החברות ובכלל זה קבלת ההחלטות הנדרשות באסיפה הכללית של החברה, ככל הנדרש.

35. לעניין סעיף 11 להחלטה: בהחלטה מוצע להקים צוות היגוי בין-משרדי בראשות מנהל רשות החברות הממשלתיות או מי מטעמו, נציג משרד הכלכלה והתעשייה ונציג הממונה על השכר במשרד האוצר ונציג אגף התקציבים במשרד האוצר, אשר ילווה את הליך הפירוק ויסדיר את הנושאים שדרושים להשלמת פירוק החברה מצד המדינה ככל שישנם ("צוות הפירוק"). מוצע כי צוות הפירוק ילווה את עבודת הנאמן לפירוק חברה לכשימונה, ויוודא כי המועצה תמשיך ותמלא את מטרותיה וסמכויותיה לפי חוק ואת התחייבויותיה, עד לסיום הליכי החקיקה כאמור בהצעת ההחלטה. הצוות והנאמן יפעלו ככל הנדרש מול מכון התקנים הישראלי, הרשות להגנת הצרכן, רשם ההקדשות, רשם החברות, וצוות האיחוד שמונה לפי סעיף 8 להצעת ההחלטה, לשם השלמת הליך הפירוק.

36. לעניין סעיף 12 להחלטה: בהחלטה מוצע כי רשות החברות הממשלתיות תפעל לסיום הליכי הפירוק בתוך 6 חודשים מסיום הליכי החקיקה כמפורט בהצעת ההחלטה, ולהפעיל את הסמכויות הנתונות לה לפי דין, לצורך כך.

37. עוד מובהר בהחלטה כי הקמת צוותים כאמור אינה גורעת מהחובה לפי כל דין לקבל כל אישור הנדרש מבעל סמכות לפי דין, ואין בהחלטה כדי להחליף את החובה לקבל אישורים כאמור.

תקציב

38. יצוין כי בהיבט התקציב, התקציב הכולל שיועד למועצה הישראלית לצרכנות במסגרת תכנית התקציב הרב-שנתית לשנים 2027-2029 עומד על 7.2 מיליון ש"ח לכל אחת מהשנים האמורות הליך הפירוק, אשר אינו צפוי להתחיל לפני שנת 2027, לאחר השלמת הליכי החקיקה וביטול חוק המועצה הישראלית לצרכנות, ינוהל במסגרת תקציבית זו בלבד.

39. על כן ובהתאם לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985, מוצע לצורך יישום החלטה זו ולצורך ביצועה של פעולה מאזנת, להגדרתה בסעיף 40 לחוק האמור, כי בשנים 2027 ואילך, יוקצו לרשות להגנת הצרכן ולסחר הוגן סך של 7.2 מיליון ₪ שיועד לתקצוב המועצה הישראלית צרכנות בכל אחת משנות התכנית התלת שנתית לשנים 2027-2029, זאת בהתאם לקצב העברת הסמכויות בין המועצה הישראלית לצרכנות לרשות להגנת הצרכן ולסחר הוגן ולאורך הליך פירוק המועצה. במסגרת סכום זה יכוסו כלל הוצאות והתחייבויות המועצה הנובעות מפעילותה השוטפת ומהליך הפירוק, ככל שיהיו, ובכלל זה התחייבויות קיימות, תשלומים לעובדים ולנושאי משרה ככל שיידרשו לפי דין, עלויות סיום התקשרויות, ייעוץ משפטי וליווי מקצועי, הוצאות תפעוליות הנדרשות לצורך השלמת הליך הפירוק וכן כל הוצאה נוספת הנובעת ממנו, והכול בהתאם להוראות הדין, להוראות החשב הכללי ולכללי התקציב הנהוגים.

כאמור לעיל, החל משנת 2027 ואילך ובהתאם לקצב התקדמות הטיפול בהחלטה זו והליכי הפירוק, יתרת התקציב שלא תידרש לצורך השלמת הליך הפירוק והתחייבויות המועצה, תועבר לרשות להגנת הצרכן ולסחר הוגן. עם השלמת הליך הפירוק, יועבר מלוא התקציב שיועד למועצה, עד לסך של 7.2 מיליון ש"ח לתקציבה של הרשות להגנת הצרכן ולסחר הוגן, חלף התקציב שיועד למועצה במסגרת תכנית התקציב הרב-שנתית לשנים 2027-2029.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרון:

כאמור, סוגיות וקשיים משפטיים בהיבטים הנוגעים להסמכת הרשות בהיבטי הייצוג לצרכן, ובהתחשב בהיותה גוף פנים ממשלתי, יבחנו בשיתוף הגורמים הנוגעים לעניין ועל כן הצעת ההחלטה אינה מעוררת קושי משפטי.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם: לא רלוונטי

עמדת היועצים המשפטיים של המשרדים שהשרים העומדים בראשם מגישים את ההצעה:

עמדת היועץ המשפטי של רשות החברות הממשלתיות בהתייחס להיבטי אחריותה של רשות החברות הממשלתיות – אין מניעה משפטית לקדם את ההחלטה. עמדת היועצת המשפטית של הרשות להגנת הצרכן ולסחר הוגן - אין מניעה משפטית לקדם את ההחלטה.

עמדת היועצת המשפטית של משרד הכלכלה והתעשייה - חוות דעת זו נכתבה על ידי היועצת המשפטית של הרשות להגנת הצרכן ולסחר הוגן, בתיאום עם היועץ המשפטי של רשות החברות הממשלתיות, בהתייחס להיבטי אחריותה של רשות החברות הממשלתיות, והיא על דעת. חוות הדעת מקובלת גם על היועץ המשפטי של המשרד לשיתוף פעולה אזורי. לאור האמור - אין מניעה משפטית לקדם את הצעת ההחלטה.

גלית יעקובוב

היועצת המשפטית

משרד הכלכלה והתעשייה